

Лајбницевог Института за аграрни развој у Средњој и Источној Европи, под насловом „Структуралне промене у аграрним пределима Источне Европе“.

Кореферате су поднели:

- Лариса Калачевскаја, Суми („Ситуација у Украјини“)
- Арам Аристакесиан, Тисдорф („Ситуација у Јерменији“)

Након ових кореферата уследила је дискусија у пленуму.

Поподневни рад конгреса је протекао у пет радних секција.

3. септембар, трећи дан конгреса, настављен је предавањем бискупа Јержи Мазура из Елка са темом: „Како Црква реагује на структуралне промене у аграрним срединама?“. У завршној дискусији конгреса учествовали су бискуп Јержи Мазур, Дагмар Денкер из Фулде, сестра Маргарет Хутинг из Лвова, др Михаел Кун из Брисела и свештеник Јирген Шилинг (ЕКД), из Хановера.

Завршно слово произнео је председавајући фондације „Реновабис“, Стефан Дартман, SJ.

Закључујући рад скупа, у завршном слову конгреса Дартман је наговестио и тему наредног, 16. међународног конгреса „Реновабиса“ у Фрајзингу, који ће се односити на питање „Нове Евангелизације“ у духу тзв. *Aggioranmento* праксе, који ће бити одржан од 30.8. до 1.9.2012. године.

У раду 15. конгреса „Реновабиса“ учествовао је 331 делегат. Од тога је у раду конгреса учествовало и 19 римокатоличких бискупа и надбискупа.

Учешће делегата из православних земаља било је минимално. У тродневном раду конгреса, мимо потписника, учествовао је и г. протођакон Радомир Ракић, пензионисани професор Православног богословског факултета у Београду.

□

ПРИКАЗИ

Peter Gemeinhardt (прир.): *Athanasius Handbuch*

Mohr Siebeck, Tübingen 2011

578 стр. ; 23 cm

ISBN: 978-3161500787

Приручник о Св. Атанасију Великому (†373) представља укрштање различитих перспектива интерпретације живота, дела и потоњег утицаја овог светитеља на целокупну хришћанску мисао.

Више од тридесет аутора, специјалиста за питања патристике, политичке и социјалне историје раног хришћанства и културног контекста деловања Св. Атанасија Великог аналитички испитују

његова појединачна дела и расветљавају утицај и рецепцију његових богословских списа од антике до савремене епохе.

Св. Атанасије Велики је стајао у средишту теолошких контроверзи у 4. веку по рођењу Христовом. Био је и остао један од највећих ауторитета патристичког учења и предања. Мишљења о месту и улози Светог Атанасија Великог у историји Цркве су подељена, односно оно што би се назвало *communis opinio* не постоји. Отуда је, сходно намери приређивача овог зборника Петера Геменхарта, циљ био да се представе различита мишљења о личности Св. Атанасија у контексту историје Цркве у 4. веку.

Приручник о Св. Атанасију Великом – Athanasius Handbuch –

омогућује нове погледе у његов вишеслојни опус и живот, као и у историју пријема његовог учења. Овај „мануал“ је идеална лектира за студенте, професоре и све заинтересоване за историју старе Цркве и омогућује дубљи и свестранији прилаз капиталном делу светитеља. Приручник је отуда и позив да се диференцирани погледи и отворена питања тематизују. Ова књига уједно представља готово идеалну парадигму интернационалног, интердисциплинарног и интерконфесионалног приступа научној грађи, као и пример високог нивоа изучавања дела Св. Атанасија Великог. Патристичке студије су овим „Приручником“ знатно обогачене.

Зоран Андрић

Helmut Schmidt: *Religion in der Verantwortung: Gefährdungen des Friedens im Zeitalter der Globalisierung*

Propyläen Verlag 2011, 256 стр. ; 22 cm

ISBN: 978–3549074091

Идеалистичка нада

Мир у свету битно зависи од тога у којој мери „представници светских религија озбиљно схватају своју одговорност за мир и своје вернике упућују на узајамно уважавање и толерантност“. Овај цитат сабија у обрахову љуску фацит најновије књиге Хелмута Шмита, бившег канце-

лара Савезне Републике Немачке (1974–1982), деведесетдвогодишњег мудрог политичара и државника, објављене под насловом *Религија у одговорности*. Шмитова расуђивања о збивањима у свету – која немачки медији радо преносе – представљају прецизну иглу на компасу политичког дискурса, односно оно што би се могло означити са